

Ziektebestrijding in wintertarwe

Het Landbouwcentrum Granen (LCG) legde vorig jaar op 6 plaatsen verspreid over Vlaanderen ziektebestrijdingsproeven aan. Om het geheugen op te frissen, blikken we eerst terug op vorig seizoen. – NAAR: LCG –

• akkerbouw • granen •

In het groeiseizoen 2008-2009 waren de weersomstandigheden vrij gunstig. Ondanks de extreem koude winter kwam de tarwe in het voorjaar toch op een normale manier de winter uit. Het gewas kende een vrij normale ontwikkeling, ook bij het oprichten. De groeistadia volgden elkaar in een normaal tempo op, zodat we van een gemiddelde tot vrij vroege ontwikkeling kunnen spreken.

Ziektedruk

Het LCG adviseerde opnieuw heel wat bedrijven. Via het Epipresysteem werden de opbrengstverliezen als gevolg van de

aanwezige ziekten en bladluizen berekend en afgewogen ten opzichte van een eventuele behandelingskost.

Gele roest (*Puccinia striiformis*) kwam het voorbije teeltseizoen verspreid over het hele land voor op de gevoelige rassen. De aantastingen waren het meest uitgesproken in West-Vlaanderen, waar aangetaste percelen ook al vrij vroeg behandeld moesten worden. Ook in de rest van Vlaanderen formuleerde men op zeer gevoelige rassen bestrijdingsadviezen tegen gele roest. In totaal werd op ongeveer 10% van de percelen gele roest waargenomen, deze moest bijna overal behandeld worden.

Tabel 1 Effect van bladziektebestrijding in wintertarwe, bruto korrelopbrengst¹ - LCG 2009

Behandeling (dosis/ha)	Brutokorrelopbrengst (kg/ha)			
	Piringen	Zwalm	Zuienkerke	Sint-Denijs
Behandeling in stadium	Tweede- tot derde knoop (BCCH 32-33)	Voorlaatste blad (BCCH 35-36)	Tweede knoop (BCCH 32)	Tweede tot derde knoop (BCCH 32-33)
Onbehandeld voorlaatste blad (controle)	9.039	12.236	11.536	10.825
Volledig onbehandeld	-	11.267	10.137	9.227
Effect bladfungiciden op proefvelden met een belangrijke ziektedruk				
Venture 1,33 l + Comet 0,27 l	10.922	-	13.052	
Input 1,25 l	10.954	13.605	12.936	
Opus 0,8 l + Comet 0,4 l	10.814	-	12.836	
Bumper P 1 l + Citadelle 1,5 l	11.189	13.389	12.689	
Opus Team 1,5 l	10.481	13.574	12.668	
Effect bladfungiciden op proefvelden met een belangrijke druk van gele roest				
Opus 0,8 l + Comet 0,4 l			12.836	11.292
Venture 1,33 l + Comet 0,27 l			13.052	11.118
Opus Team 1,5 l			12.668	11.190

¹ Uitsluitend percelen met belangrijke ziektedruk en fungiciden die beproefd werden op minstens 2 plaatsen

Bruine roest (*Puccinia recondita*) kwam bij het oprichten van de tarwe in april weinig of niet voor. Bij het verschijnen van het laatste blad werden de eerste aantastingen vastgesteld, vooral in West-Vlaanderen. Ook bij de gevoeligheid voor bruine roest merkte men grote verschillen tussen de rassen. Op ongeveer 5% van de percelen werd de behandelingsdrempel overschreden. De tarwe bevond zich dan meestal reeds in de stadia aar volledig uit tot begin bloei. Daardoor kon de behandeling samen met de aarbespuiting uitgevoerd worden. Op een klein percentage van de vroeg aangetaste percelen moest de ziekte zelfs tweemaal behandeld worden.

Meeldauw/witziekte (*Erysiphe graminis*) kwam in vergelijking met 2008 wat meer voor. Op ruim 70% van de percelen werd meeldauw waargenomen. De ziekte was reeds vrij vroeg in het seizoen aanwezig, meestal zonder dat dit tot grote opbrengstverliezen kon leiden. Hier en daar is de ziekte mee opgekomen bij het oprichten van de tarwe. Zo was uiteindelijk toch op ongeveer 20% van de percelen een bestrijding noodzakelijk. Vooral percelen met een hoge standdichtheid of zware stikstofbemesting bleken meer gevoelig voor aantasting.

Bladvlekkenziekte (*Septoria tritici*) kende opnieuw een belangrijke ontwikkeling vanaf het begin van het groeiseizoen. Op bijna alle percelen was bladvlekkenziekte in meerdere of mindere mate aanwezig. Reeds vroeg in de ontwikkeling van de tarwe werden op sommige percelen belangrijke aantastingen waargenomen. Op ongeveer een derde van alle percelen was een vroege bestrijding noodzakelijk om belangrijke opbrengstverliezen te vermijden. In een later ontwikkelingsstadium moesten bijna alle percelen met bladvlekkenziekte (een eerste of een tweede keer) behandeld worden.

Bladluizen zorgden vorig jaar maar voor weinig problemen. Op ongeveer de helft van de percelen werden bladluizen waar-

genomen. Een behandeling was – op 15% van de percelen na – economisch meestal niet verantwoord.

Proeven bladziektebestrijding wintertarwe

In de bladziektebestrijdingsproeven werd de effectiviteit van diverse fungiciden (hoofdzakelijk op basis van triazolen) vergeleken. De toepassing gebeurde in het stadium tweede knoop tot voorlaatste blad (variërend naargelang de proefplaats) in wintertarwe. In deze proeven werd nadien op alle objecten (behalve volledig onbehandeld object) een aarbehandeling uitgevoerd in het stadium aar volledig uit met Swing Gold 1,25 l + Caramba 0,8 l/ha.

Bij de interpretatie van de proefresultaten moeten we rekening houden met de ziektedruk in het proefveld. Uit de proefresultaten blijkt dat de ziektedruk zeer verschillend was naargelang de proefplaats. Op de proefvelden van Poperinge, Sint-Denijs en Verrebroek was de bladziektedruk zodanig laag dat het niet zinvol is om uitspraken te doen over het effect van de toegepaste bladfungiciden. Bij de proeven in Zuienkerke, Piringen en Zwalm konden wel besluiten geformuleerd worden.

Besluiten

Voor de bladfungiciden die men op minstens 2 van de 3 proefvelden met een belangrijke ziektedruk (Zuienkerke, Tongeren-Piringen en Zwalm) beproefde, werden telkens de hoogste brutomeeropbrengsten bekomen met Venture 1,33 l + Comet 0,27 l; Input 1,25 l; Opus 0,8 l + Comet 0,4 l, gevolgd door Bumper P 1 l + Citadelle 1,5 l; Opus Team 1,5 l (tabel 1). Hierbij bevestigde de combinatie Venture 1,33 l + Comet 0,27 l vorig jaar zijn goede resultaten van 2008.

Op 2 proefvelden met een hoge druk van gele roest (Zuienkerke en Sint-Denijs) bekwam men in de vergelijking tussen diverse bladfungiciden de beste bestrijding van gele roest met Opus 0,8 l +

Comet 0,4 l; Venture 1,33 l + Comet 0,27 l en Opus Team 1,5 l (tabel 1). Ook op het proefveld in Tongeren-Piringen (Limburg) kwam een hoge druk van gele roest voor, maar de verschillen tussen de middelen waren uiterst klein. Alle beproefde bladfungiciden realiseerden er een zeer goede en vergelijkbare bestrijding van gele roest.

Tenslotte blijkt dat, naarmate de ziektedruk groter is, de verschillen in brutomeeropbrengst tussen de diverse bladfungiciden des te meer tot uiting komen. In situaties met een lage ziektedruk komen de verschillen tussen de fungiciden nagenoeg niet tot uiting, waardoor de fungiciden in deze situaties onderling evenwaardige brutomeeropbrengsten kunnen realiseren. ■

De proeven van het LCG werden gerealiseerd door: Daniël Wittouck, Lies Willaert & Kristof Boone, West-Vlaams Proefcentrum voor de Akkerbouw; Jean-Luc Lamont & Yvan Lambrechts, Vlaamse overheid, ADLO; Dieter Cauffman, Jos Fagard, Jeroen Daniëls & Sander Hoogstijns, P1BO Tongeren; Patrick Vermeulen, Dries Goethals & Stefan Vandeputte, Vrij Technisch Instituut Land- en Tuinbouw Poperinge; Dirk Martens & Roel Van Avermaet, Land- en Tuinbouwcentrum Waasland Sint-Niklaas; Piet Ver Elst, Bodemkundige Dienst van België & Geert Haesaert, Hogeschool Gent.